

Fasulyenin Türküsü

— sahara · 20 Kasım 2024

“Mısırı kuruttun mu
Ambarda durulttun mu
Nenen çarık giyerdi
Bunları unuttun mu

Mısırın türküsü olur da fasulyenin türküsü olmaz mı? Vardır elbette, lakin ben bilmiyorum. Zaten amacım türkülerden öte son yıllarda yaptığımız fasulye yetiştirme ve hasadı üzerine olacak. Fasulye fakirin et yemeğidir; köylünün sofrasının vaz geçilmezidir. Bazı insanların sevmediği yemek vardır. Çocuk yaşlarımda kuru fasulye yemeğini hiç sevmezdim ben de. Taze fasulye ise dağların hemen yakınlarına kurulan köyümüzde kendi tarlamızda yetiştirilen ilk yeşil sebzemizdi. Haliyle severdim. Daha sonraki yıllarda kuru fasulye yemeği de en sevdiğim yemekler arasında girmiştir.

Çeşitli yazılarımda büyük şehirlere yapılan göçler sonucu köylerimizde ekim işinin tamamen bittiğini yazmıştım. Evet, buğday, arpa, mısır benzeri ürünler ilaçlık bile olsa ekilmiyor artık. Su değirmenlerimiz otantik deyişle battal oldu.

Hatırı kalmasın diye yaz aylarında köye dönen emekliler ve de köylerde sürekli oturanlar evlerinin yakınlarında bir dönümünden çok daha küçük bahçelerinde fasulye, domates, salatalık, birazcık patates benzeri ürünler yetiştiriyor. Ben de emekli gurundan olarıktan hemen evimizin yakınında özellikle

fasulye tarımı yapıyorum eşimle. Toprakla uğraşmak, toprak kokusunu teneffüs etmek tanımsız bir güzelliştir. Hele işin dozunu artırıp terlemek, iş sonu duş alıp evimizin balkonundan evimizin karşısındaki iğne yapraklı orman denizi denizini seyredip kıtlama çay içmek en güzel sevi şiirlerini okumak kadar hümanist duygular uyandırır benliğimde.

Kendi ürünlerimizi, sebze ve meyvelerimizi kendi toprağımızdan alma uygulaması Âdem Babadan bu yana köylü olarak vaz geçilmez uğraşımız olmuştur. Hele mevsim uygun giderse, kuraklık, dolu gibi hoş olmayan durumlar yaşanmazsa köylünün bıyıklarını balta kesmez. Ambarlar tahıllarla dolar. Samanlıklarda ot ve samanları doldurmaya yer kalmaz. Çarşıdan pazardan yiyecek maddeleri almanın gereği olmaz.

Ne de olsa genlerize işlemiştir köy çocukları olarak bizlerin kendi ürününü kendin yetiştirme anlayışı. Bu düşüncelerle 2024'ün mayıs ortalarında gidebildik baba vatanı doğduğum topraklara. Bir gece dinlenmekle anneden yeni doğmuşçasına dinç uyandım sabahleyin erkenden. Rakım 1500 m. Evimizin karşısındaki iğne yapraklı ağaçlar yemyeşil orman denizi. Hava tertemiz. Beş-altı saat uyku yetiyor da artıyor bile. Köy demek bitmeyen iş demektir.

Hemen iş başı yaptım. Komşumun sürdürdüğü bahçemizin traktörün yanaşmadığı kenarların bellemeye başladım. Abartısız tam gün çalışarak belleme işini bitirdim. Mayısın yirmili günleri bahçeyi ekime hazırladık. Fasulyeler için çukurlar hazırladık ve 5'er, 6'şar fasulye ektik hazırladığımız çukurlara. Ayrıca her çukura yetesiye doğal gübre koymayı da eksik etmedik.

Ekim yapınca havaların güneşli geçmesi ekilen ürünlerin filizlenmesi için işin olmazsa olmazıdır. Son yıllarda iklim değişikliği elle tutulur hale geldi. Çocukluk yıllarımı ansıyorum. Mayıs ayına kalmaz ekim işleri biterdi. Biz mayısın sonlarına doğru ekim yapıyoruz. Yapıyoruz da yağmurlar müsaade ederse. Ekim yaptığımız gün hava güzeldi. Akşam oldu. Bir işi bitirmenin mutluluğuyla günün yorgunluğunu unuttuk eşimle.

Yatsı vakti galvanizli saca kaplı çatılar ötmeye başladı. Bir hışımla yağıyordu yağmur. Durup beklemekten öte yapacak bir şey yoktu. Yağmur aralıklarla üç gün devam etti. Allah'tan ümit kesilmez, inşallah fasulyelere filiz verir diye her gün bahçeye bakıyorduk merakla; denizde kaybolanları arama çalışmalarına katılanları sahilde bekleyenler gibi.

Haziran geldi. Fasulyeler birer ikişer boy gösterdi tıpkı mideleri sırtlarına yapışmış açlık çeken Afrikalı çocuklar gibi cılız ve boyunları bükük. Üzüldük. Doğan ayın doğuşundan bellidir, bu filizlerden hayır gelmeyeceği ayan beyan ortadaydı. Yeniden çukurlar açtık, yeniden gübre ektik açılan çukurlara. Ve haziran başlarında ikinci kez ekim yaptık.

Emeğimiz boşa gitmedi. On gün geçmeden bu kez her çukurdan beşer, altışar fasulye filizleri boy gösterdi. Deli deli yağmurlar yağmadı. Haziranın sonunda çapalama işleri bitti. Her çukura sağlam

sırıklar taktım. Önceki yıllarda çevresini korumaya aldığımız ceviz fidanlığımızın uygun yerlerine de soğan ve patates ekimini cevizliği ortak kullandığımız kuzenim bizim için de soğan ve patates ekmişti. Fasulye bahçemizin bir bölümüne de eşim salatalık, biber... benzeri sebzeler fideledi.

Ağustosun sonlarında yemek masamızı taze fasulye, salatalık ve biberler süslüyordu. Eylülün ortalarında ise fasulyeler olgunlaştı. Gün gün olgunlaşan fasulyeleri toplayıp bir bir elle ayıkladık. Soğan ve patateslerin hasadını da yaptık elbette. Köyümüz domates yetiştirmeye yetesiye uygun olmazsa bile yine de bize yetecek kadar domateslerimiz de olgunlaştı bahçemizde.

Alın teri dökerek yetiştirilen sebzelere dokunmanın insan ruhunda oluşturduğu tanımsız güzel duyguları betimlemeye kelimeler yetmez. Ayrıyeten olgunlaşan elmalar, armutlar, cevizler köyün yaşanabilirliğini daha da cazip hale getiriyor. Köyde, doğayla, toprakla baş başa olmanın güzelliği böylesi duyguların yaşanmasını sağlar. Bu yıl da çocukları vereceğimiz ürünlerle sevindirmenin zevkini tadabileceğiz. Söz aramızda eşim bir miktar fasulyeyi de tanıdıklara pazarlıyor...